

คำวินิจฉัยคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร
สาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย
ที่ สค ๑๓๔/๒๕๖๓

เรื่อง อุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเมืองชลบุรี
เกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน

ผู้อุทธรณ์ : นาย ก.
หน่วยงานของรัฐที่รับผิดชอบ : เทศบาลเมืองชลบุรี

อุทธรณ์เรื่องนี้ได้ความว่า นาย ก. ผู้อุทธรณ์ ได้ยื่นคำขอตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน ลงวันที่ ๒๗ ธันวาคม ๒๕๖๒ ต่อเจ้าหน้าที่งานทะเบียนและบัตรเทศบาลเมืองชลบุรี ขอคัดทะเบียนรูปถ่ายใบหน้าของ นางสาว ข. โดยผู้อุทธรณ์มีความเกี่ยวพันเป็นทนายความคู่กรณีของเจ้าของบัตรประจำตัวประชาชน แต่เจ้าหน้าที่ทะเบียนและบัตรมีความเห็นต่อท้ายคำขอว่า ผู้อุทธรณ์ไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียทั้งทางตรงและทางอ้อม จึงไม่อนุมัติตามคำขอ ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือ ลงวันที่ ๖ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงเทศบาลเมืองชลบุรี ขออุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเจ้าหน้าที่งานทะเบียนและบัตร

เทศบาลเมืองชลบุรี มีหนังสือ ที่ ขบ ๕๒๐๐๑/๓๗๙ ลงวันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๓ ถึงผู้อุทธรณ์ปฏิเสธการเปิดเผยและยกอุทธรณ์โดยให้เหตุผลว่า การขอคัดรับรองรายการข้อมูลดังกล่าวเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงตามกฎหมายกระทรวงการตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ซึ่งไม่สามารถเปิดเผยได้

ผู้อุทธรณ์มีหนังสือลงวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ ถึงประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ อุทธรณ์คำสั่งไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเมืองชลบุรี ดังกล่าว

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๓๔/๒๕๖๓

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมายได้พิจารณาคำอุทธรณ์ และเอกสารที่เกี่ยวข้องแล้ว ข้อเท็จจริงสรุปความได้ว่า ผู้อุทธรณ์เป็นทนายความของ นางสาว ค. โดยนางสาว ค. ได้ทำธุรกิจกับนางสาว ง. และได้มีการโอนเงินเข้าบัญชีในชื่อของนางสาว ง. มาโดยตลอด ต่อมาเกิดปัญหาต้องการฟ้องร้องดำเนินคดีกับนางสาว ง. และทราบว่านางสาว ง. เปลี่ยนชื่อ เป็นนางสาว ข. จึงได้ยื่นคำร้องต่อเทศบาลเมืองชลบุรี ขอตรวจสอบภาพใบหน้าของนางสาว ข. เพื่อยืนยันให้แน่ชัดว่าบุคคลดังกล่าวเป็นบุคคลเดียวกันกับที่ นางสาว ค. โอนเงินให้ และเป็นการป้องกันไม่ให้เป็นการดำเนินคดีผิดคนก่อนฟ้องคดีต่อศาล แต่เทศบาลเมืองชลบุรีปฏิเสธการเปิดเผยโดยให้เหตุผลว่า เป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติเดียวกัน ประกอบกับผู้อุทธรณ์ไม่ได้เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ตามกฎกระทรวงการขอตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ผู้อุทธรณ์จึงอุทธรณ์คำสั่งมิให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารของเทศบาลเมืองชลบุรี ดังกล่าว

ในชั้นพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย เทศบาลเมืองชลบุรี มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ ขบ ๕๒๐๐๑/๗๕๓ ลงวันที่ ๑๑ มีนาคม ๒๕๖๓ ถึงคณะกรรมการวินิจฉัยฯ ส่งข้อมูลข่าวสารมาเพื่อประกอบการพิจารณา และชี้แจงสรุปความว่า เทศบาลเมืองชลบุรีไม่สามารถพิจารณาอนุญาตได้เนื่องจากกฎกระทรวง การขอตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประจำตัวประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ข้อ ๑ กำหนดว่า “คำขอ” หมายความว่า คำขอเพื่อตรวจหลักฐาน รายการ หรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรเพื่อถ่ายเอกสารหรือคัดและรับรองสำเนาข้อมูลดังกล่าว และ “ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง” หมายความว่ารวมถึง คู่สมรส บุพการี และผู้สืบสันดานของผู้ถือบัตร และหนังสือกรมการปกครอง ที่ มท ๐๓๐๙.๒/๑๕๐๖๕ ลงวันที่ ๒๙ มิถุนายน ๒๕๕๕ ได้กำชับแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการคัดรับรองสำเนาบัตรประจำตัวประชาชนว่า การเป็นผู้มีส่วนได้เสีย กฎกระทรวงการขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ได้กำหนดให้ผู้มีส่วนได้เสียโดยตรง ได้แก่ คู่สมรส บุพการี และผู้สืบสันดานของผู้ถือบัตรเป็นผู้ขอตรวจหลักฐาน รายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรเท่านั้น และทนายความที่คู่ความแต่งตั้งไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียในการขอคัดรับรองรายการของคู่กรณีได้ ดังนั้น ผู้อุทธรณ์ ในฐานะทนายความของนางสาว ค. จึงไม่เป็นผู้มีส่วนได้เสียโดยตรงตามกฎหมายในการขอคัดและรับรองรายการของ นางสาว ข. เทศบาลเมืองชลบุรีได้พิจารณาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เนื่องจากเป็นข้อมูลส่วนบุคคลตามมาตรา ๔

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๓๔/๒๕๖๓

ในการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควรตามมาตรา ๑๕ (๕) แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ และพิจารณาตามกฎหมายกระทรวงการขอตรวจหลักฐานรายการหรือข้อมูลเกี่ยวกับบัตรประชาชน พ.ศ. ๒๕๕๕ ประกอบกับหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙.๔/ว๒๙ ลงวันที่ ๑๗ ธันวาคม ๒๕๕๕ ตลอดจนพิจารณาจากหนังสือสำนักทะเบียนกลาง ที่ มท ๐๓๐๙/ว ๓๓๐ ลงวันที่ ๓ กันยายน ๒๕๖๒ และหนังสือจังหวัดชลบุรี ที่ ขบ ๐๐๑๘/ว ๕๘๒๖ ลงวันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๒ ได้มีการกำชับการปฏิบัติงานเกี่ยวกับการเข้าถึงหรือเปิดเผยข้อมูลทะเบียนและบัตรประจำตัวประชาชนของบุคคลอื่น ซึ่งให้ดำเนินการเฉพาะเรื่องการปฏิบัติหน้าที่ราชการเท่านั้น และต้องระมัดระวังไม่ให้เกิดความเสียหายหรือสร้างความเดือดร้อนให้แก่เจ้าของข้อมูลเป็นอันขาด

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ คือ ภาพใบหน้าของ นางสาว ข. ซึ่งปรากฏอยู่ในบัตรประจำตัวประชาชน โดยเป็นข้อมูลที่อยู่ในความครอบครองและควบคุมดูแลของเทศบาลเมืองชลบุรี ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวจึงเป็นข้อมูลข่าวสารของราชการตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ โดยมีลักษณะเป็นข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น แต่มิใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลตามมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันแต่อย่างใด เมื่อข้อเท็จจริงรับฟังได้ว่า ผู้อุทธรณ์ต้องการดูภาพใบหน้าของ นางสาว ข. เพื่อตรวจสอบว่าเป็นบุคคลเดียวกันกับคู่กรณีที่ตนจะยื่นฟ้องดำเนินคดีต่อศาล โดยเหตุที่ขอตรวจสอบเนื่องจากคู่กรณีได้เปลี่ยนชื่อไปใช้ชื่อ นางสาว ข. จึงเกรงว่าจะดำเนินคดีผิดคนด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้อุทธรณ์จึงสมควรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารตามอุทธรณ์ในการตรวจสอบ แต่เพื่อเป็นการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่น การเปิดเผยข้อมูลภาพใบหน้าโดยการให้ตรวจดูจึงน่าจะเพียงพอต่อการตรวจสอบข้อมูลของผู้อุทธรณ์ ดังนั้น เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมายของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องประกอบกันแล้ว เห็นควรเปิดเผย ภาพใบหน้าของ นางสาว ข. โดยการให้ผู้อุทธรณ์เข้าตรวจดูแต่ไม่ให้คัดสำเนาทะเบียนรูปถ่ายใบหน้า

คำวินิจฉัย ที่ สค ๑๓๔/๒๕๖๓

ฉะนั้น อาศัยอำนาจตามความมาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร
ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จึงวินิจฉัยให้เทศบาลเมืองชลบุรีเปิดเผย ภาพใบหน้าที่ของ
นางสาว ข. ให้กับผู้อุทธรณ์โดยการให้เข้าตรวจดูแต่ไม่ให้คัดสำเนาทะเบียนรูปถ่ายใบหน้า

พลเอก ประยุทธ์ เมฆวิชัย

หัวหน้าคณะที่ ๔

นายศิริวัฒน์ ทิพย์ธราดล

กรรมการ

รองศาสตราจารย์มานิตย์ จุมปา

กรรมการ

นางสาวอัมพวัน เจริญกุล

กรรมการ

นายเยี่ยมศักดิ์ คุ้มอินทร์

กรรมการ

นายสมชาย อัสวเสรณี

กรรมการผู้รับผิดชอบสำนวนอุทธรณ์

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๖๓